

Aktuální výskyt škodlivých organismů a metodická doporučení v ochraně chmele k 02. 05. 2024.

Peronospora chmelová

Dosavadní průběh počasí (nízký úhrn srážek, následné výrazné ochlazení a poté opět stávající oteplení) není optimální pro šíření **peronospor** **chmelové**, což se projevuje doposud nízkým výskytem klasovitých výhonů. Vzhledem k termínu řezu jsou značné rozdíly ve výšce rašících výhonů. Zatímco ve chmelnicích s časnými řezy již probíhá zavádění, chmelnice nejpozději řezané začínají teprve rašit. Tomu je třeba přizpůsobit i vlastní ochranu chmele proti primární infekci peronospor. Ve chmelnicích, kde dosud nebylo provedeno první ošetření, je třeba jej provést v optimálním termínu, tj. v době, kdy chmelové výhony po řezu chmele dosáhnou výšky 10-20 cm. Toto ošetření doporučujeme provést především v peronosporových polohách a u mladých chmelnic z důvodu vyšší citlivosti k této houbové chorobě.

Jak již bylo informováno v předchozí aktualitě, přípravek **Profler** (fluopicolide + fosetyl Al) je metodicky doporučován výhradně pro toto první jarní aplikaci proti primární infekci peronospor chmelové. Nicméně, s ohledem na stávající sníženou hodnotu MRL pro fluopicolide na úrovni pouhých 0,15 ppm pro EU, je nezbytné z důvodu nebezpečí překročení této hodnoty a následného ohrožení exportu chmele ošetřeného tímto fungicidem používat přípravek **Profler** pouze do 05.05. 2024.

Pro druhé ošetření, které je optimální provést bezprostředně po ukončení zavádění chmele doporučujeme, použít přípravek **Aliette 80 WG** v dávce 3,0 kg v 600-1000 l vody/ha dle aktuální výšky porostu.

V rámci ochrany chmele proti sekundární infekci peronospor tímto znovu upozorňujeme na **zákaz dalšího používání přípravku Orvego** (ametocradin + dimethomorf)!!! Důvodem je ta skutečnost, že účinná látka dimethomorf je nyní klasifikována jako „zdraví škodlivá“ a tudíž je její další použití v ochraně chmele proti peronospoře chmelové nepřípustné!!!

Naproti tomu, potěšitelné je, že **byla povolena tekutá formulace přípravku Green Doctor/Polyversum** (*Pythium oligandrum*) v dávce 0,3 l/ha. Přípravek je doporučován v ochraně chmele proti peronospoře chmelové (primární i sekundární infekci) při slabším až středním infekčním tlaku, pro máčení či postřik kořenáčů a pro preventivní ochranu chmele proti půdním houbovým patogenům (*fusaria*, *verticilium*). Tekutá formulace je vhodnější pro manipulaci.

Stejně jako v předchozích letech se podařilo zrealizovat výjimku (omezené a kontrolované použití přípravku) na použití kurativně působícího fungicidu **Carial Flex** (cymoxanil + mandipropamid). Přípravek je možné použít v dávce a omezení jako při výjimce vydané v předchozích letech, tj. 1,1 kg/ha a v maximálním počtu dvou aplikací v intervalu 14 dní. Nejzazší termín použití je **15. července 2024**, resp. BBCH 61-65.

Obrázek 1: Primární infekce peronospory chmelové se projevuje ve formě klasovitých výhonů, jejichž tvorbě zabráníme včasným provedením ochranného zásahu. Pokud se klasovité výhony objevují v pozdější fázi vegetace (pazoch přeměněný v klasovitý výhon), je již ochrana chmele proti tomuto patogenu velmi obtížná.

Jarní škůdci chmele

Z jarních škůdců chmele se opět projevuje trend postupně narůstající populační hustoty dřepčíka chmelového, a s tím i narůstající škodlivosti nejen jarní, ale též letní generace. Jsou lokality, kde byl zaznamenán velmi silný výskyt tohoto škůdce, patrný typickým děrováním listů. Ve chmelnicích, kde dosud nebylo provedeno ošetření a kde stávající výskyt dřepčičků překračuje kritické číslo (10 % poškození listové čepele), doporučujeme ochranný zásah neprodleně provést.

Výskyt lalokonosce libečkového lze hodnotit jako ohniskový a ve většině chmelnic, kde byl zjištěn, pouze slabý. Nicméně, byly zaznamenány i lokality s nebývale silným výskytem tohoto škůdce.

Znovu opakujeme, že na rozdíl od výše uvedeného povolení fungicidu Cerial Flex v ochraně chmele proti peronospoře chmelové, se již nepodařilo v letošním roce realizovat výjimku ve formě omezeného a kontrolovaného použití pro přípravek **Actara 25 WG** (thiamethoxam) v ochraně chmele proti lalokonosci libečkovému, dřepčíku chmelovému a šedavce luční. **Jeho další použití v ochraně chmele je tudíž zakázáno!!!**

Jako náhrada za přípravek Actara 25 WG je přípravek **Exirel** (cyantraniliprole), který je povolen na menšinové použití v ochraně chmele proti lalokonosci libečkovému a dřepčíku chmelovému. Přípravek je registrován v dávce 0,75 l/ha od BBCH 11 do BBCH 25 (viditelný pátý pár bočních výhonů, tj. listové patro). **Jelikož MRL pro tento přípravek je zatím platné pouze pro export do zemí EU (0,05 ppm), zatímco pro ostatní destinace (USA, Japonsko, Čína, Korea) stále chybí, doporučujeme jeho případnou aplikaci konzultovat s příslušnou obchodní organizací vykupující Váš chmel.**

Obrázek 2: Dřepčíkem silně poškozené výhony nerostou, krní a hynou. Ale též při slabším napadení, pokud se neprovede ochranný zásah, dochází k vykladení samic, což se projeví zvýšenou škodlivostí letní generace dřepčíka ve chmelových hlávkách.

Mšice chmelová

Na základě probíhajícího monitoringu výskytu mšice chmelové lze konstatovat, že dosud nebyly na chmelu pozorovány okřídlené mšice (*migrantes alatae*), což je následek výrazného nedávného ochlazení. Nicméně, vzhledem ke stávajícím teplotám a prognóze počasí pro nejbližší dny, lze počátek přeletu očekávat na přelomu první a druhé květnové dekády. Podrobnější informace o tomto škůdci bude podána v příští aktualitě, kdy se již budou na chmelu okřídlení jedinci nacházet.

Obrázek 3: Okřídlené mšice (*migrantes alatae*) po přeletu na chmel preferují nejmladší chmelové lístky.